

Årsrapport [2003]

Innhold

2	Dette er GIEK
3	Næringsministerens jubileumshilsen
4	Adm. direktørs betraktninger
5	Hovedtrekk og nøkkeltall
6	Sentral støttespiller i 75 år
8	GIEKs garantiprodukter
9	GIEK Kredittforsikring AS
10	Størst ansvar i Asia
11	Billigere lån med statsgaranti
12	Garantier for tjenesteeksport
13	Nominert til «Deal of the Year»
14	Politisk risiko
15	Klassifiserer etter risikoprofil
16	Nye miljøregler
17	Gjenvinner gjeld
18	Styrets beretning
22	Resultatregnskap
26	Særordninger
27	Styre og ledelse

Dette er GIEK

GIEK skal fremme norsk eksport og norske investeringer i utlandet gjennom utstedelse av garantier på vegne av den norske stat.

GIEK tilbyr avdekning av både kommersiell og politisk risiko ved eksport og avdekning av politisk risiko ved utenlandsinvesteringer.

GIEKs garantier skal være konkurranse-dyktige med tilsvarende ordninger i andre land.

GIEKs garantier gis i tråd med internasjonale avtaler.

GIEKs virksomhet skal gå i balanse på lang sikt.

GIEK er et supplement til det private kommersielle forsikrings- og garanti-markedet.

GIEKs garantier kan dekke risiko fra kontraktstilbud er gitt til all betaling er mottatt.

GIEK har gjennom 75 år opparbeidet omfattende ekspertise i vurdering av kommersiell og politisk risiko.

GIEK er en forvaltningsbedrift med et uavhengig styre. Styrets avgjørelser kan ikke påklages.

GIEK Kredittforsikring AS dekker kreditter med løpetid på under to år.

Garantiinstituttet for eksportkreditt
Dronning Maudsgate 15
Postboks 1763 Vika
0122 Oslo

Deres ref

Vår ref
200401293-3

Date
18.03.2004

Gratulerer med 75 år i næringslivets tjeneste

Statlige eksportgarantier har gjennom 75 år vært et sentralt virkemiddel for å fremme norske bedrifters eksport og internasjonalisering.

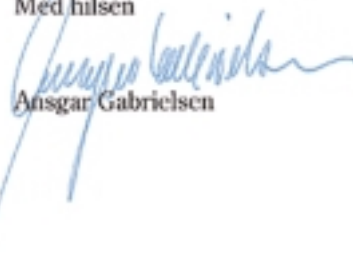
Fra en total garantiramme på 15 millioner kroner ved starten i 1929 medvirker GIEK nå direkte og indirekte til eksportkontrakter på nesten 20 milliarder kroner årlig. Disse beløpene illustrerer hvilken utvikling vi har hatt i norsk økonomi og handel i løpet av de siste 75 årene.

Aktiv deltagelse i internasjonal handel har vært en grunnforutsetning for vår samlede verdiskaping og velferdsutvikling. Erkjennelsen av dette har ligget til grunn for den norske nærings- og handelspolitikken i hele denne perioden. Samtidig har norsk eksportgarantivirksomhet i alle år ligget langt fremme, enten ved å garantere for nye produkter, satse på fjerntliggende land eller ved å ta i bruk nye garantiinstrumenter – og ikke minst ved å tilpasse seg endrede forutsetninger.

GIEK har dessuten vært en pådriver i det internasjonale arbeidet for å harmonisere de enkelte garantiinstituttens vilkår. Denne harmoniseringen sikrer stabile konkurranseforhold og er av avgjørende betydning for internasjonal handel.

Gjennom 75 år har GIEK og dets forløpere gitt norske eksportører og finansinstitusjoner et godt og stabilt garantitilbud. Jeg er overbevist om at GIEK fortsatt vil være en sentral aktør i arbeidet for å sikre norske interesser på eksportmarkedene.

Med hilsen

Ansgar Gabrielsen

Stabilitet avgjørende

2003 har vært et travelt år for GIEK. Rekordmange nye tilsagn og poliser er blitt håndtert samtidig som hele organisasjonen har vært opp-tatt med å ferdigstille og teste et nytt regnskaps- og saksbehandlingssystem. Det har også vært en viss økning i misligholdsaker.

Krigen i Irak satte sitt preg på året som gikk. GIEK har fulgt nøye med på utviklingen, og har kunnet opprettholde en åpen holdning til de fleste land i regionen. Flere saker enn vanlig har vært vurdert på land i Midt-Østen, men risikoeksponeringen på regionen forblir relativt beskjeden.

Det er gledelig å registrere at garanti- og forsikringsinstrumentet fremdeles betyr mye for norsk næringslivs satsing internasjonalt. I en tid med sterk konkurranse og globalisering, klarer mange norske bedrifter å omstille og hevde seg. En del bedrifter flytter ut selve produksjonen eller benytter seg av underleverandører fra lavkostland, slik at design, ferdigstilling og salg ofte utgjør mesteparten av den norske andelen i kontrakten. Dette har GIEK tatt konsekvensen av gjennom fleksible løsninger. Mange av våre nye garantisaker består for øvrig av rene tjenesteleveranser.

Med lavere rente og kronekurs er det håp om at eksporten kan få et løft i året som kommer. GIEKs bidrag til å gi eksportørene like gode vilkår som sine utenlandske konkurrenter er på den ene side å utnytte de friheter som våre rammer og en forsvarlig drift tillater, og på den annen side å arbeide for et fornuftig og forpliktende internasjonalt regelverk.

Det internasjonale regelverket er de siste årene blitt mer forpliktende. Vi ser også at stadig flere land oppretter garantiinstitutter på linje med GIEK. For GIEK er det viktig å være positivt innstilt til å samarbeide internasjonalt for å unngå at det skapes ulike konkurransevilkår.

GIEK har fra 50-tallet deltatt i den internasjonale sammenslutning av garantiinstitutter, Berne Unionen. Gjennom Berne Unionen bidrar vi til at de nye instituttene får gode systemer, og ikke minst at det legges gode prinsipper til grunn for garantivirkosomheten. På sikt blir disse institusjonene medspillere for GIEK gjennom informasjonsutveksling, som refinansieringspartnere i flernasjonale leveranser og ved at noen av dem også garanterer for import. Vi gleder oss over at Berne Unionen i 2004 har lagt ett av sine to årlige møter til Oslo i mai.

At så mange stater nå oppretter garantiinstitutter vitner om nødvendigheten av dette virkemiddelet. Det vitner også om at det er den mest effektive måte å sikre et lands bedrifter

like vilkår med hensyn til finansiering og garantier.

Den organisering vi har hatt og har i Norge med GIEK som selvstendig forvaltningsbedrift med et uavhengig styre, sikrer åpenhet om det statlige tilbudet. Samtidig sikrer det mot sammenblanding av statlige virkemidler og beskyldninger om krysssubsidiering og konkurransevridning.

GIEK har fått delegert myndighet til å ivareta det statlige garantisystemet. Driften gjennom 75 år har vært stabil og jevn, og gitt trygghet og påregnelighet for brukerne. Selv om det ofte tar mange år å fremforhandle en kontrakt, har bedriftene kunnet stole på og innrette seg etter et stabilt garantitilbud. Enkeltstående tap og politiske initiativ bør ikke få rokke ved denne stabiliteten, som er helt nødvendig for at bedriftene skal kunne lykkes.

«At så mange stater nå oppretter garantiinstitutter vitner om nødvendigheten av dette virkemiddelet»

Erling Naper, Adm. direktør

Hovedtrekk i 2003

- Antall søknader, tilsagn og poliser økte sterk. Samtidig gikk beløp pr sak ned.
- Høyere premieinntekter og lavere erstatningsutbetalinger ga betydelig resultatfremgang.
- Det samlede utestående ansvar lå på samme nivå som i året før.
- Miljøretningslinjene ble revidert i tråd med OECD-avtaler.
- Tapsavsetningene for kommersiell risiko ble økt.
- Indonesia og Pakistan startet gjeldsnedbetaling. GIEK åpnet for nye garantier på Indonesia.
- Det ble rom for nye garantier under u-landsordningen.
- Nytt integrert saksbehandlings- og regnskapssystem ble tatt i bruk 01.01.04.
- Økt interesse for investeringsgarantier.
- Bjørn Kaldhol ble ny styreleder.

Nøkkeltall for Alminnelig garantiordning

	2003		2002		2001		2000	
	Antall	Mill kr.	Antall	Mill kr.	Antall	Mill kr.	Antall	Mill kr.
I løpet av året								
Nye søknader	221	9 035	150	14 556	150	19 746	157	12 583
Nye tilsagn	137	6 481	108	9 458	95	9 066	111	10 924
Nye poliser	114	3 238	75	3 562	83	2 680	65	2 129
Premieinntekter		137		110		116		93
Erstatningsutbetalinger		79		95		47		55
Gjenvinninger		9		3		9		8
Driftsresultat		89		55,5		-78,1		-1,4
Årsresultat		110		61,7		-45,4		20,7
Ved utgangen av året								
Utestående tilsagn	58	2 983	79	8 920	71	7 691	77	7 015
Utestående poliseansvar	280	10 902	239	10 959	249	10 540	237	8 972
Utestående fordringer		288		229		155		106
Tapsavsetninger		707		670		608		481

Sentral støttespiller i 75 år

I 75 år har bruken av statlige garantier vært et sentralt virkemiddel for norsk eksport og forbruksvarer har utgjort hovedproduktene i eksporten i alle disse årene, slik at kortsiktig kundekredittforsikring alltid har vært viktig for GIEK.

1920-ÅRENE

1920-ÅRENE: Årlige stortingsvedtak for å støtte eksporten av salt fisk, sild og aluminium til Sovjetunionen.

1929: Russlandskommisjonen etablert, for å gjøre garantitilbudet mer permanent. Garantiramme på 15 millioner kroner.

1930-ÅRENE: I 1934 ble ordningen utvidet til å gjelde alle land. Samtidig skiftet den navn til Statens Eksportkredittkommisjon. Den forsikrede eksporten gikk foruten Sovjetunionen i hovedsak til Tyskland, Italia, Hellas, Spania og Brasil. Ordningen kunne bare benyttes til kortsiktige kreditter og der det forelå statlige garantier fra mottakerlandet.

1940-ÅRENE: Under krigen ble det bare utstedt garantier fattet med spesiell fullmakt i hver enkelt sak. Etter krigen meldte det seg behov for økte rammer. I tillegg til fisk ble papirprodukter, maskiner og skip dekket. I 1948 åpnes det for avdekning av insolvens og lengre kredittider, og et garantifond etableres.

1960-ÅRENE

1950-ÅRENE: I 1951 ble GIEK medlem av den internasjonale sammenslutning av garantiinstitutter, Berne Unionen. Ved utgangen av tiåret var garantirammen 150 millioner kroner og fondet på 5,7 millioner kroner.

1960-ÅRENE: Navnet GIEK innføres i 1960. Organisasjonen får en friere stilling. Det opprettes et råd med medlemmer fra interesseorganisasjonene. Garantirammen økes til 1

Det norske statlige eksportgarantisystemet har sine røtter tilbake til 1. verdenskrig. I 1929 opprettet Handelsdepartementet et eget permanent organ med egen handelsråd, Østhandelskontoret, for å administrere og utstede forsikringer. Formålet med forsikringene var først og fremst å få ned arbeidsledigheten og å forebygge arbeidsinnskrenkninger, særlig innenfor fiskeindustrien. Fra 1934 ble ordningen utvidet til å gjelde alle land.

Eksportvirksomheten har endret seg enormt siden den gang. Selv om fisk og fiskeprodukter har vært sentrale i hele perioden, er fiskeri som eksportnæring blitt totalt forandret. I dag er det havbruk og utstyr til fiskeoppdrett som dominerer. Bransjer som møbler, lystbåter og tekstiler var i perioder betydningsfulle i GIEKs portefølje. I dag er det lite igjen av denne eksporten i våre bøker. Skipseksport har vært en viktig sektor i alle år. Vi har nå likevel færre poliser som dekker salg av fiskebåter. Spesialiserte offshorefartøyer utgjør i dag brorparten av vårt ansvar i verftsneringen.

Garantiproduktene fikk sin nåværende form kort tid

etter krigen, og har ikke endret seg vesentlig. Hovedproduktene dreier seg fortsatt om avdekning av betalings-evne og vilje hos debitor. Prinsippene om at eksportør eller finansør skal ha en egenrisiko og at oppsparte premieinntekter skal avsettes til fremtidige tap har ligget fast. Mulighetene til å kunne tilby dekning av lån i utenlandsk valuta, og til å dekke innsatsfaktorer av utenlandsk opprinnelse innen for visse grenser, har også vært gjennomgående momenter.

GIEK har i alle disse årene hatt en relativt fri stilling, og selv kunnet definere hva som utgjør en forsvarlig risiko. Unntaket var den såkalte skipseksportkampanjen i 70-årene, som var politisk styrt. Innstrammingen i etterkant gikk da også kraftig utover garanti tilbudet til eksportørene. I 1994 fikk GIEK en ny plattform som en nettobudsjettert forvaltningsbedrift. I historisk perspektiv kan dette fremtre som en gjenoppbygging, og prinsippene fra omdanningen ligger fortsatt fast. Det synes nå å herske bred politisk enighet om organiseringen av det statlige garantivirkemiddelet.

milliard kroner og det opprettes en egen ordning for eksport til og investeringer i u-land. Eksport av tjenester kan nå dekkes og det garanteres overfor utenlandske banker.

1970-ÅRENE: Sterk interesse for å sikre like konkurransevilkår gjennom internasjonalt samarbeid, men forslag om et felles nordisk garantiinstitutt avvises. Oljekrise og dollarkrise medvirket til at en kursgarantiordning ble opprettet i 1975. «Skipseksportkampanjen», omfattende blant annet garantier og rentestøtte, ble en del av motkonjunkturpolitikken. Skipsseksportutvalget og to andre regjeringsoppnevnte utvalg drev frem garantisakene. Mislighold og erstatningsutbetalinger steg kraftig mot slutten av tiåret.

1980-ÅRENE: Skipseksportkampanjen og gjeldskriser i Polen og Mexico ga store utbetalinger. GIEK måtte inndrive regress mot norske bedrifter for å dekke tap fra skipseksportkampanjen. Garantifondet ble tømt, og GIEK måtte ta opp lån i statskassen. Rammevilkårene ble vesentlig innstrammet. Staten skulle stille simple garantier og kun dekke 50 %, helst på like vilkår med øvrig risikotaker. Premiene ble fastsatt ved kongelig resolusjon. Bemanningen ble vesentlig styrket, ikke minst for å ta hånd om gjenvinninger.

1990-ÅRENE: Påtrykk fra eksportnæringene førte til anbefaling om reorganisering. Stortinget frafalt krav om regress, og GIEK kunne avslutte rettslig inndrivning mot en rekke eksportører. Prorata-prinsippet om risikodeling og forbudet

mot å dekke skip frafalles. Et uavhengig styre etableres. Rammene utvides. SUS-Baltikum-ordningen opprettes i kjølvannet av de politiske endringene i Øst-Europa. Gjenvinningsarbeidet innbringer betydelige beløp, og gjelden til statskassen tilbakebetales. Gjeldsettergiving til kriserammede og særlig fattige land igangsettes.

2001: Etter påtrykk fra EU og ESA blir kundekredittforsikringsvirksomheten skilt ut i et eget selskap, GIEK Kredittforsikring AS.

Forsikring og forutsetning for finansiering

GIEKs garantier sikrer betaling ved salg til utlandet. Garantiene utgjør ofte også en forutsetning for at norske og internasjonale banker vil bidra med nødvendig finansiering. Alle OECD-land og en rekke andre stater har tilsvarende garantiinstitutter. De avdekker eksportleveranser for 500 milliarder USD årlig. GIEKs ordninger gir norske bedrifter like gode garantivilkår som konkurrenter i andre land. Kredittforsikringer med en kredittid på inntil to år gis av GIEK Kredittforsikring AS, som er 100 % eid av GIEK.

På vegne av staten administrerer GIEK to garantiordninger, Alminnelig ordning, som utgjør GIEKs hovedtilbud, og U-landsordningen, som avdekker risiko i bestemte utviklingsland. Innenfor begge ordningene er garantitilbudet delt inn i seks forskjellige produkttyper: långiver-, leverandør-kreditt-, kontrakts-, investerings-, remburs- og bondgaranti. Det kan også gis spesialtilpassede garantier.

LÅNGIVERGARANTI

Långivergarantien er GIEKs mest etterspurte produkt. Den sikrer tilbakebetaling av lån som gis til utenlandsk selskap ved kjøp av norske varer eller tjenester.

Garantien dekker avdrag og renter, og kan stilles i NOK, i en internasjonalt anerkjent oppgjørsvaluta eller i lokal valuta. Denne garantien er særlig aktuell ved lange kredittider, og den utgjør ofte en forutsetning for at norske og internasjonale banker vil lånefinansiere en eksportkontrakt.

For at det skal gis slik garanti må salgs- og lånevilkårene være i samsvar med OECDs såkalte Consensus-vilkår. De omfatter bestemmelser om kontantandel, løpetid, avdragsplan o.l. Garantien kan dekke både kommersiell risiko (risiko for tap på grunn av konkurs eller insolvens hos kjøperen) og politisk risiko (risiko for manglende oppgjør på grunn av inngrep fra myndigheter, krig, konfiskasjon o.l. og for tap ved salg til offentlig selskap).

GIEK kan dekke inntil 90 prosent av kredittbeløpet ved kommersiell risiko og inntil 100 prosent ved politisk risiko. Vanligvis står eksportøren som søker, mens garantien utstedes direkte til långiveren. Garantien dekker bare kredittiden etter levering.

LEVERANDØRKREDITTGARANTI

Leverandørkredittgarantien sikrer tilbakebetaling av kreditter som gis til utenlandsk selskap. Den dekker kreditter som gis av eksportøren selv og lån som er gitt av en finansinstitusjon mot overtagelse av eksportørens fordringer på kjøperen.

Garantien kan dekke inntil 90 prosent av kredittbeløpet ved kommersiell risiko og inntil 100 prosent ved politisk risiko. Det gis bare garanti for kredittider etter levering. Valuta-, salgs- og kredittvilkår er de samme som for långivergarantien. Denne garantien brukes som regel ved kreditter med løpetid på mellom to og fem år og/eller ved relativt lave beløp.

KONTRAKTSGARANTI

Kontraktsgarantien gir sikkerhet mot tap som kan oppstå i produksjonsperioden før levering, for eksempel ved at kjøperen går konkurs. Denne garantien er særlig aktuell ved lange produksjonsperioder og ved «skreddersydde» produkter. Ved kontraktsbrudd vil eksportøren i slike tilfeller kunne bli stående med et uselgelig produkt. Garantien dekker både kommersiell og politisk risiko. Det maksimale risikobeløpet som GIEK kan dekke tilsvarer nettokostnadene som er oppstått i forbindelse med en eksportkontrakt før kontraktsbrudd fra kjøpers side. GIEK kan dekke inntil 90 prosent av risikobeløpet ved kommersiell risiko og normalt inntil 95 prosent ved politisk risiko.

REMBURSGARANTI

Avdekker risiko for manglende betaling ved remburs. Garantien utgjør først og fremst en risikoavlastning for eksportbedriftens bankforbindelse.

INVESTERINGSGARANTI

Investeringsgarantien avdekker politisk risiko ved norske investeringer og aktiva i utlandet. Garantien kan også avdekke lån som er knyttet til slike investeringer. Dekningen omfatter blant annet tap som skyldes krigshandlinger, valuta-restriksjoner og andre myndighetsinngrep – også boikottvedtak av norske myndigheter. I tillegg kan GIEK dekke kontraktsbrudd fra myndigheter eller offentlig selskap i vertslandet. Garantien kan gis til enten investor eller långiver.

BONDGARANTI

Bondgarantien er en garanti som dekker utenlandske kjøperes risiko ved kjøp fra norske bedrifter. Den kan gis som anbuds-, forskudds- eller fullførelsesgaranti. En slik garanti stilles vanligvis som bankgaranti (bond) overfor kjøperen, og GIEK avlaster banken med inntil 50 prosent av risikoen. Bruk av bondgaranti er for eksempel aktuelt ved bygging av skip i Norge for utenlandske rederes regning. Slike garantier gir kjøperen trygghet både for egen forskuddsbetaling og for at produktet oppfyller de avtalte krav. Utbetalinger som banken og GIEK må foreta, må tilbakebetales av eksportøren ved trekk på garantien. Gjennom en egen polise kan GIEK også avdekke eksportørens risiko for urettmessige trekk.

KONTRAKTSGARANTI: Nexans Norway forhandlet frem en storkontrakt på kraftkabler til Saudi-Arabia i 2003. Ordren ble sikret med en kontraktsgaranti i GIEK, blant annet på grunn av lang produksjonstid.

Dette dekker GIEKs garantier ved eksportvirksomhet:

- Risiko ved kredittsalg.
- Risiko ved finansiering av kjøper.
- Risiko for kontraktsbrudd før levering.
- Risiko ved anbuds-, forskudds- og fullførelsesgaranti som et norsk foretak må stille overfor kjøper.
- Risiko for at kjøper uberettiget utnytter gitte garantier.
- Risiko i forbindelse med utenlandske andeler i norske eksportkontrakter.
- Risiko ved underleveranser som inngår i utenlandske kontrakter.
- Risiko ved leveranser av utstyr til skip og borefartøyer som bygges i utlandet for norsk bestiller.
- Risiko ved langtidsfinansiering av utstyr, skip og borefartøyer til norskregistrerte redere når leveransene gjelder enheter for utenriksfart eller offshorevirksomhet med flytende enheter.

GIEK KREDITTFORSIKRING AS: Dekker kreditter på inntil to år

Kundekreditter med løpetid inntil to år avdekkes av GIEKs heleide datterselskap GIEK Kredittforsikring AS (GK). Selskapet drives etter forretningsmessige prinsipper i et åpent, kommersielt marked etter regler fastsatt i EØS-avtalen.

GK forsikrer først og fremst fordringer på utenlandske kjøpere. Under visse forutsetninger forsikres også fordringer på norske kjøpere som inngår i eksportbedriftens portefølje. Selskapet kan også avdekke såkalt førleveringsrisiko, dvs. påløpne kostnader frem til levering finner sted, forutsatt at samlet risikoperiode (produksjonsperiode + kredittid) ikke overstiger to år. Kredittforsikringen kan dekke inntil 90 prosent av den aktuelle fordringen.

GK avdekker både risiko i de mest utviklede OECD-landene (såkalt marketable risk) og i øvrige markedsområder (non marketable risk). Sistnevnte risiko reassureres av

GIEK, mens den øvrige risikoen reassureres i det private markedet. GK er blitt drevet i sin nåværende form som et kommersielt selskap siden 2001. Det samlede forsikringsvolumet i GK kom opp i 9,5 milliarder kroner i 2003. Dette utgjør en økning på 13 prosent fra året før. Selskapet forsikrer salg fra mer enn 200 norske eksportbedrifter, med vekt på fisk, papir og metallprodukter. Et hovedformål for GK er å tilby risikoavdekking til små og mellomstore eksportbedrifter, og over 80 % av polisene avdekker bedrifter i denne gruppen.

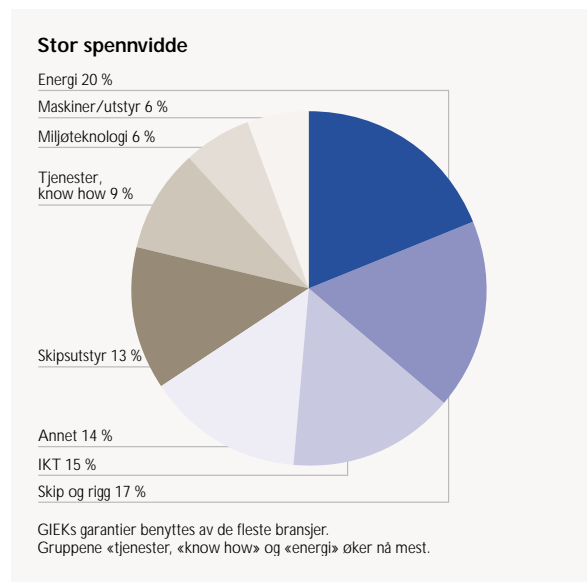
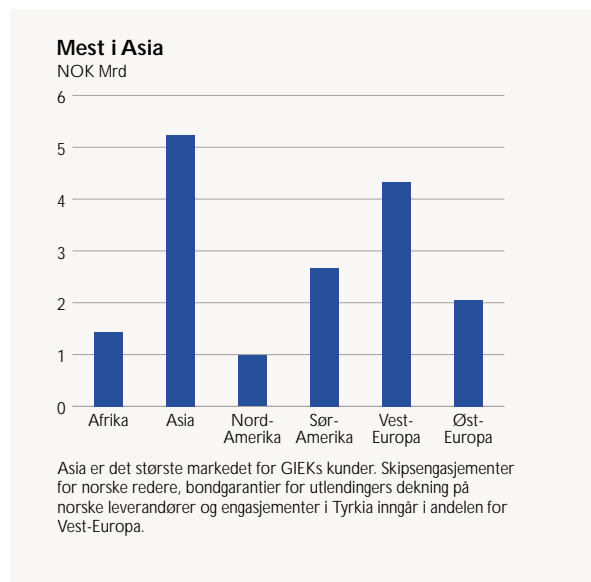
Om lag 80 % av forsikret salg går til kjøpere i de mest velstående OECD-landene, med Tyskland, Storbritannia, Italia og Frankrike som de viktigste markedene. I området for «non marketable risk» var Tyrkia og Polen de største markedene for GKs forsikringer i 2003.

Garantiansvaret størst i Asia

Totalt medvirket GIEK til eksportkontrakter til en samlet verdi av 8,5 milliarder kroner i 2003. Det var spesielt saker på Romania, Malaysia og Tyrkia som bidro til dette. Qatar, Mexico og Vietnam topper listen over nye tilsagn.

GIEK hadde ved årsskiftet et samlet ansvar under poliser og tilsagn på 16,7 milliarder kroner. Ansvar på enkeltland er størst i Norge, fulgt av Tyrkia og Indonesia. Målt etter markedsområde er garantiansvaret størst i Asia. Bakgrunnen for at Norge står først på listen over mottagerland finner vi i at GIEK kan garantere for leveranser av norske skip og norsk skipsutstyr til norske redere hvis skipene skal benyttes i utenriksfart eller offshorevirksomhet. I Asia er GIEKs ansvar nå størst i Indonesia og Kina. Vest-Europa er det nest største markedsområdet, på grunn av de store garantiansvarene i Norge og Tyrkia, som tiltrekker seg mye norsk kapital-

vareeksport. Deretter følger Latin-Amerika, Øst-Europa og Afrika. I Latin-Amerika er eksponeringen størst i Mexico og i Den Dominikanske Republik, mens Romania og Russland er hovedmarkedene for GIEKs engasjement i Øst-Europa. I Afrika gjør tidligere engasjementer Tunis og Ekvatorial-Guinea til de største mottagerne av GIEKs garantier. Engasjementene i alle disse landene dekkes under GIEKs Alminnelige ordning, som står for langt over 90 prosent av GIEKs garantier. Under Alminnelig ordning er skip og skipsutstyr de dominerende bransjene målt i kroneverdi, fulgt av telekomprodukter og maskiner og utstyr til kraftsektoren.

GIEK-garantier ga kontraktsøkning

Med GIEK-garantier fikk Rolls-Royce Marine på Longva utenfor Ålesund to skipsutstyrskontrakter i Tyrkia på til sammen 50–55 millioner kroner i 2003. – Garantiene var nøkkelen til at kontraktene ble så store, forteller Børge Nogva, Vice President Sales i Rolls-Royce Marine.

– Hvis vi ikke hadde kunnet tilby langtidsfinansiering av kontraktene ville vi bare kommet inn med noen enkeltprodukter. Nå oppnådde vi i stedet store systemleveranser av motorer, propeller, thrustere, dekkmaskineri og automasjonsutstyr, forteller Nogva. – I Tyrkia forhandler vi direkte med redere, og med finansiering får vi et helt annet inngrep med dem enn om vi bare skulle operere som leverandør av enkeltprodukter, legger han til.

Nogva peker på at det er en stor styrke å kunne tilby både systemleveranser og finansiering samlet. – Dette er noe som er blitt utnyttet for lite både av oss og andre leverandører av skipsutstyr, sier han. Han karakteriserer for øvrig Tyrkia som det beste markedet for skipsutstyr i Europa. Den tyrkiske skipsindustrien har ekspandert kraftig de senere årene, og 40 prosent av alle nye småtankere bygges nå i Tyrkia. Det bygges også stadig flere skip for internasjonale redere ved tyrkiske verft.

SYSTEMLEVERANSER: Finansiering med GIEK-garantier la grunnlaget for store leveranser av skipsutstyrssystemer fra Rolls-Royce Marine til Tyrkia.

Billigere lån med statsgaranti

GIEK-garantier er statsgarantier. Dette innebærer at banker og andre finansinstitusjoner ikke må avsette egenkapital for lån som er garantert av GIEK. En GIEK-garanti kan dermed bidra til at lånet blir billigere enn andre ikke-statsgaranterte lån. Dette gjelder også for lån til svært solide kunder. I enkelte tilfeller kan det som oppnås på denne måten mer enn oppveie garantikostnadene.

Bakgrunnen for dette finner vi i de internasjonale bestemmelsene for risikovekting av lån, som inngår i over 100 lands lovgivning. Vektingen angir hvor mye egenkapital og annen ansvarlig kapital bankene må stille bak hvert enkelt lån til forskjellige grupper av låntagere. Den er fastsatt slik at den norske stat er vektet med 0 prosent, banker med 20 prosent og industriselskaper med 100 prosent.

Norsk finanslovgivning krever at det avsettes åtte prosent ansvarlig kapital bak hvert utlån. For et lån på ti millioner kroner til en industribedrift, må det dermed avsettes 800.000 kroner i ansvarlig kapital. Er lånet GIEK-garantert, kreves det ingen slik avsetning. Det vil bli innført nye regler for risikovekting fra 31.12. 2006. De nye reglene vil fortsatt gi 0-vekting for lån med statsgarantier.

Selger oppdrettsutstyr med GIEK-garantier i Chile

OPPDRETTSTEKNOLOGI: Slep av foringsanlegg levert av AKVAsmart i Region XI helt syd i Chile.

Over halvparten av omsetningen i AKVAsmart, med hovedkontor på Bryne, gikk til Chile i 2003. Selskapet solgte i løpet av året oppdrettsutstyr for 50–60 millioner kroner på det chilenske markedet. En stor andel av dette ble levert med GIEK-garantert lånefinansiering til kjøper.

– Det er i mange tilfeller helt avgjørende å kunne gi slik finansiering. Den som kommer utenfra i et slikt marked må kunne tilby mer enn bare gode produkter, sier finansdirektør Morten Nærland i AKVAsmart. Han peker også på at det er vanskelig å få tilgang til langsiktig finansiering lokalt i Chile, slik at gode finansieringsløsninger fra Norge bidrar til å gjøre AKVAsmart svært konkurransedyktig.

AKVAsmart leverer forings- og overvåkingsanlegg og software for planlegging og kontroll av produksjonen.

En stor del av salget går nå til nye anlegg som bygges opp i fjerne og ubeboede områder helt syd i Chile. I disse områdene finnes det ingen infrastruktur og alle mannskaper og alt materiell må fraktes inn med båt. Derfor bygges det opp store flytende industrielle anlegg som er to til fire ganger større enn de største anleggene i Norge. Samtidig tas det i bruk siste nytt i utstyr som kan automatisere og rasjonalisere produksjonen, slik at det kan skapes lønnsomhet til tross for de store avstandene både til markeder og forsyningsbaser.

All teknologi og alle hovedprodukter som AKVAsmart leverer til dette er utviklet og produsert i Norge, mens tilhørende stål- og betongkonstruksjoner hovedsakelig lages i Chile.

BRO I IRAN: Ingeniørfirmaet Dr. Ing. A. Aas-Jakobsen AS i Oslo utfører byggeteknisk og geoteknisk prosjektering av en 1400 meter lang bro over Oromieh-sjøen i Iran. Kontrakt- en har en verdi på 14 millioner kroner og er dekket både med kontraktsgaranti og leverandørkredittgaranti i GIEK. Samtidig er det opprettet bondgarantier overfor kjøper i form av forskuddsgaranti og fullførelsesgaranti. GIEK dekker også uberettiget trekk på disse.

Det hvite belegget i forgrunnen av bildet er salt som er skilt ut fra det ekstremt salte vannet i sjøen.

Økende bruk av garantier ved tjenesteeksport

GIEK har de siste fem årene hatt en jevn og kraftig vekst av garantier knyttet til tjenester og know-how. Selv om det ikke har vært tradisjon for at tjenester selges på kreditt, er kredittsalg blitt et naturlig valg ved mange avtaler om tjenesteeksport. Dette vil blant annet være tilfelle der tjenesten inngår i et større prosjekt, og særlig når kjøper bare har fremtidige inntekter.

Eksporten av tjenester utgjør rundt en fjerdedel av den norske totaleksporten. I eksporten til Europa er tjenesteandelen lavere, mens den utgjør nesten halvparten av salget til Nord-Amerika. Skipsfartstjenester står for ca 40 % av den samlede tjenesteeksporten. Disse tallene har vært stabile de siste årene.

Statistikken gir imidlertid ikke hele bildet. I forbindelse med tradisjonell vareeksport kan ofte en stor andel av kontraktene sees på som tjenester. I noen tilfeller inngås det for eksempel egne kontrakter om opplæring i bruk av et anlegg, men like ofte er opplæringen en del av den totale leveransen. Design og prosjektering er som oftest også bakt inn i leveringskontrakten. Når det dreier seg om spesialiserte leveringer av komplekse anlegg, kan verdien av tjenestekomponentene vise seg å være en vesentlig del av kjøpesummen.

Fleksibilitet ved underleveranser

Samtidig ser vi at mange kontrakter inneholder komponenter fra flere ulike land. Ikke sjelden er det «hardware» fra lavinntektsland, mens «software», de tjenesterrelaterte komponentene, kommer fra Norge. Disse viktige nyansene fanges ikke opp i tradisjonell eksportstatistikk, og dette er en utfordring når GIEK skal påse at garantiene fremmer norsk eksport. I mange tilfeller er det avgjørende at GIEK viser fleksibilitet med hensyn til å tillate underleveranser fra andre land i de kontraktene som dekkes. Det er ofte helt nødvendig for eksportøren å kunne presentere sitt tilbud samlet og med langtidsfinansiering på plass.

Må gi norsk verdiskaping

GIEK har som policy å være imøtekommande og også betjene kunder som enten har flyttet ut deler av sin produksjon eller som utkontrakterer underleveranser til utlandet. På den annen side er det viktig å påse at garanti-mottakeren faktisk bidrar til norsk verdiskaping, ved at bedriften har tilhørighet i Norge og gjør leveransen mer norsk ved å vinne kontrakten.

SAMORDNER GARANTIER FRA FLERE LAND

GIEK har inngått refsikringsavtaler med en rekke utenlandske garantiinstitutter. Gjennom dette samarbeidet kan et enkelt institutt påta seg ansvaret for hele kontrakten.

Garantiinstituttene fordeler deretter ansvaret seg imellom etter hvor mye av leveransen som har sin opprinnelse i de ulike land. På denne måten trenger eksportøren bare forholde seg til ett institutt og ett poliseverk. Dette er noe flere eksportører setter pris på og har nytt godt av.

Avtalene viser at vilkår og premier er harmonisert i internasjonal garantivirksomhet og at det er stor gjensidig tillit mellom garanti-instituttene.

FØRST: GIEK var det første garantiinstituttet som tok langsiktig risiko på en vietnamesisk bank.

Nominert til «Deal of the Year»

En garanti som GIEK ga i 2003 for eksport til Vietnam, er blitt nominert til «Deal of the Year» og «Best deal of 2003» i de ledende prosjektfinansieringstidsskriftene *ProjectFinance* og *Global Trade Review*.

Garantien ble gitt i forbindelse en kontrakt på 250 millioner kroner som Jacobsen Electro i Hokksund vant i Vietnam.

Av kontraktsbeløpet ble 30 prosent betalt som forskudd, mens resten ble lånefinansiert med et langsiktig lån i franske Société Générale, med en vietnamesisk bank, Agribank, som garantist på kjøpers side. Hele lånet ble dekket med långivergaranti fra GIEK. De to tidsskriftene peker på at GIEK dermed ble det første internasjonale garantiinstituttet som tok en langsiktig risiko på en vietnamesisk bank.

Kontrakten omfatter levering av et 39 MW dieselmotorkraftverk til Vietnams ledende skipsverft Vinanhsin. – Garantien fra GIEK var en forutsetning for at vi fikk denne ordren, forteller adm. direktør Andreas Engebretsen.

ProjectFinance fastslår at Vietnams handel med omverdenen er sterkt økende, og at finansieringsopplegget for denne kontrakten bidrar til å åpne markedet ytterligere for produsenter av maskiner og annet investeringsutstyr. Magasinet karakteriserer derfor GIEKs garantigivning som en «virkelig milepæl» i dette markedet.

Bidrar også uten å ta garantiansvar

GIEK kan også bidra til økt norsk eksport uten å ta garantiansvar. Noen ganger kan det være nok med et tilsagn fra GIEK for å få innpass hos en ny kunde. En leveranse på kraftverksmaskineri til 175 millioner kroner fra Jacobsen Electro på Hokksund til Ekvatorial-Guinea, er et eksempel på dette.

– Garantitilsagnet fra GIEK var en døråpner for oss i dette markedet, forteller adm. direktør Andreas Engebretsen i Jacobsen Electro. – Det bidro til at kunden forsto at vi hadde de nødvendige forutsetninger for å kunne påta oss et slikt prosjekt, fastslår han. Ved vurderingen av kontraktsform viste det seg senere at kunden foretrakk kontant betaling, slik at det i dette tilfellet ikke ble nødvendig med en egen garanti.

U-landsordningen kan ta høyere risiko

U-landsordningen avdekker kreditter og investeringer i utviklingsland hvor risikoen anses som for høy til at det kan gis garantier under GIEKs Alminnelig ordning. Den økte risikoen for GIEK avdekkes av et eget tapsfond.

Det er fastsatt en del kriterier for at en garantisak skal kunne behandles under U-landsordningen. Først og fremst må visse krav til kjøpers kredittverdighet oppfylles. Eksporten må dessuten gå til et av de minst velstående middelinntektslandene eller et lavinntektsland. Salget må også ha en utviklingsfremmende effekt, som blir vurdert av Norad.

Ordningen har en garantiramme – omfattende GIEKs ansvar for poliser og tilsagn – på 1,5 milliarder kroner, som stort sett har vært fullt utnyttet de senere årene. I løpet av 2003 ble det frigjort kapasitet under ordningen. Dette resulterte i et stort antall nye søknader, slik at kapasiteten så å si er fylt opp igjen.

U-landsordningen

Totalt ansvar i 1000 kroner

Albania	183 129
Ghana	152 902
Nepal	149 648
Kenya	128 437
Bolivia	122 121
Makedonia	78 993
Uganda	63 618
Angola	61 945
Honduras	57 269

Amerikanske soldater i Bagdad

Politisk risiko – en faglig utfordring

De senere års hendelser på verdensarenaen viser at behovet for å risikovurdere markeder utenfor Europa er like stort som noensinne. GIEK har gjennom 20 år bygd opp omfattende kompetanse på vurdering av politisk risiko, og vi har skaffet oss mye erfaring med slike vurderinger.

Politisk risikovurdering må i overveiende grad baseres på kunnskaper om de enkelte lands og regioners økonomiske, politiske og sosiale strukturer. Slik kunnskap koblet med «landforståelse» og erfaring fra komparativ landanalyse danner grunnlaget for GIEKs dekningspolitikk og prising av garantiene. Hensikten med dette arbeidet er ikke bare å hindre tap, men også å unngå at bedriftene blir hengende fast i «dårlige markeder».

Intet utestående i Irak

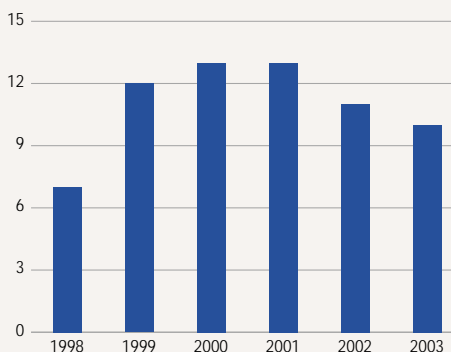
Risikovurderingen av Irak kan tas som et eksempel på denne virksomheten. GIEK hadde på 80-tallet både gode kunnskaper om forholdene i Irak og erfaring fra området. Dette førte til stengning for garantier på et tidligere tidspunkt enn det som ble tilfellet for de fleste andre garantiinstitutter. Dermed unngikk vi og norske eksportører de til dels store tap som andre land fikk. Pr. i dag har GIEK null utestående i Irak, og dette er utvilsomt et godt grunnlag for eventuelt å gjenoppta garantigivingen.

Gjenreisningen av Irak vil bli svært omfattende. Den omfatter ikke bare produksjonskapasitet, men også politiske, økonomiske og sosiale institusjoner. Den vil også bli langvarig. Risikoen må pr. i dag vurderes som uakseptabelt høy, av to hovedgrunner: For det første vet vi ikke i hvilken grad gjenreisingsarbeidet vil lykkes, spesielt gjelder dette

de politiske institusjoner. For det andre vet vi ikke om Irak vil overleve over tid som enhetlig og samlet stat.

Når GIEK eventuelt gjenåpner på Irak, er det derfor sannsynlig at garantiene vil bli konsentrert om kortsiktige kreditter. Sikkerhet i landets oljeproduksjon kan eventuelt gjøre en gjenåpning enklere.

Erstatningsutbetalinger i U-landsordningen
NOK Mill.

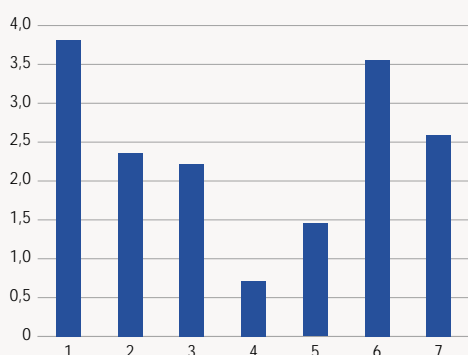
Erstatningsutbetalingene i 2003 var hovedsakelig knyttet til misligholdte fordringer i Pakistan og Zimbabwe.

Klassifiserer etter risikoprofil

GIEK tar politisk risiko på land med svært ulik risikoprofil. I risikovurderingen legges det vekt på landenes evne og vilje til å stå ved sine betalingsforpliktelser de neste fem til ti årene. Politiske og økonomiske faktorer analyseres i en helhetsvurdering. GIEKs analytikere deltar også i en gruppe i regi av OECD som rangerer langsiktig politisk risiko.

Tilsagn og ansvar fordelt på landgruppe

NOK Mrd

Tilsagn og ansvar fordelt på landgruppe etter risikovurdering. GIEK følger i hovedsak OECDs landrisikogruppering, hvor gruppe 1 utgjør lavest risiko og 7 høyest risiko.

OECD klassifiserer politisk risiko i syv forskjellige landgrupper, hvor gruppe 1 utgjør lavest risiko, mens risikoen er høyest i gruppe 6 og 7, se grafen på denne siden. I behandlingen av søknader på land med begrenset politisk risiko, land klassifisert i gruppe 3 eller bedre, bygger GIEK helt og holdent på de landvurderingene som gjøres innen OECD.

Selvstendige vurderinger

For mer risikofylte land gjøres mer inngående selvstendige vurderinger, særlig når man nærmer seg ikke-kredittverdige stater, og land hvor betalingserfaringen er begrenset. Gjennom Berne Unionen og nordisk samarbeid har vi også god tilgang til informasjon om hva andre garantiinstitutter gjør.

Faste prosedyrer

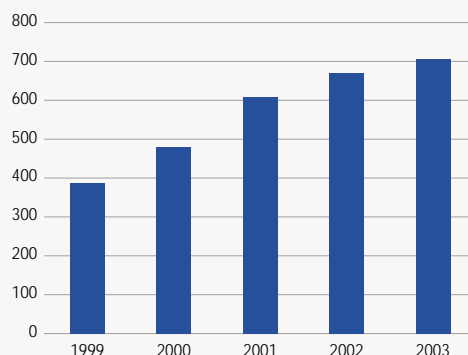
Den internasjonale landklassifiseringen danner grunnlaget også for vår kvartalsvise porteføljevurdering. Blant annet blir forventet tap på engasjementer i land som reklassifiseres, automatisk justert etter fastsatte prosedyrer. GIEKs tapsavsetning fastsettes på dette grunnlaget. Den innbefatter også tilleggsavsetninger gjort i mislighold- eller tapsutsatte enkeltsaker. Forholdet mellom tapsavsetningen (forventet tap) og utestående ansvar på løpende poliser, gjenspeiler derfor utviklingen i risikonivået i ansvaret under løpende poliser. Alminnelig Garantiordning har nå et forventet tap på 6,7 % av ansvaret. Nivået representerer beste skjønn og er forbundet med stor usikkerhet.

Økte tapsavsetninger

Risikoen i porteføljen av løpende poliser har økt noe de siste seks årene. I første del av denne perioden ble flere land nedgradert i kjølvannet av Asia-krisen. Med unntak av Indonesia varte ikke nedgraderingen mer enn to-tre år. I siste halvdel var det en økning i kommersiell risiko ved at noen problemsaker førte til en relativt kraftig økning i forventet tap. Til sammen ble det altså en relativt jevn vekst i risikonivået.

Tapsavsetningene øker

NOK Mrd

Tapsavsetningene øker som følge av utviklingen i garantiansvaret og en viss økning i risikonivået i porteføljen.

Alle saker miljøvurderes

For å skape like konkurransevilkår har OECD-landene bygget opp et internasjonalt regelverk for eksportkreditter og tilhørende garantier. Gjennom OECDs eksportkreditt-gruppe er det blant annet blitt innført regler om minimumspremier og regler som begrenser bruk av rentesubsidier. I OECD er det også blitt enighet om nye miljøretningslinjer. På bakgrunn av disse reviderte GIEK sine miljøretningslinjer i 2003.

De nye reglene innebærer at alle garantisaker nå blir kategorisert i tre kategorier – A, B og C – etter antatt miljøpåvirkning. Dessuten er miljøbegrepet utvidet til også å omfatte flytting av mennesker og virkninger for utsatte grupper, etniske grupper og kulturell arv.

Kategori A omfatter saker som vil kunne medføre betydelige negative miljøkonsekvenser. Kategori B dekker saker der de negative miljøkonsekvensene normalt vil kunne elimineres eller minimaliseres ved å oppfylle bestemte krav. Alle saker med liten, ingen eller positiv miljøeffekt kategoriseres i kategori C.

I vurderingen av saker som kan falle i kategori A vil GIEK basere seg på de eksemplene som er gitt i Annex 1 til OECDs nye miljøregler, som kalles «Common Approaches». Dette er den samme listen som benyttes av den europeiske utviklingsbanken EBRD. Større vannkraftutbygginger vil for eksempel bli kategorisert i kategori A. I slike saker vil GIEK

kreve full miljøgjennomgang (EIA) fra en anerkjent og uavhengig konsulent. GIEK vil også kreve at vurderingen blir gjort offentlig kjent av den som søker om garanti.

Kategori B omfatter blant annet leveranser av fiskebåter. Søknader i denne kategorien vil bli vurdert fra sak til sak, og det må regnes med at GIEK vil stille betingelser om at det foretas avbøtende tiltak.

Kategori C dekker de fleste varer og tjenester som ikke skal benyttes i større og omstridte prosjekter. I utgangspunktet omfatter dette eksport av innsatsvarer, råvarer, forbruksvarer og halvfabrikata, skip bortsett fra fiskebåter, skipsutstyr og IKT- og telekommunikasjonsutstyr.

GIEK vil sammen med næringsdepartementet arbeide aktivt for å videreutvikle OECDs miljøretningslinjer, slik at det kan oppnås en enda mer likeartet praksis mellom de forskjellige garantiinstituttene. GIEK er for øvrig forpliktet til å avgi en årlig rapport til OECD om sine miljøvurderinger.

Fikk innpass i Kina med GIEK-garantier

Kina er på få år blitt et viktig marked for Kolbotn-selskapet Malthe Winje AS. I 2001-2003 leverte selskapet utstyr og engineeringstjenester til to kommunale rensesanlegg for i alt 64 millioner kroner. Begge kontraktene ble først dekket med kontraktsgarantier og så långivergarantier fra GIEK. Disse leveransene består i stor grad av spesialtilpassede elektro- og automasjonsprodukter og underleveranser fra forskjellige norske og utenlandske produsenter. – Vi ser derfor på kontraktsgarantiene som en nødvendig sikkerhet for våre

utlegg frem til levering, sier lederen for Malthe Winjes aktiviteter i Kina, Terje Larsson. Han peker videre på at begge kontraktene ble finansiert med blandede kreditter, hvor GIEK-garantiene utgjør et integrert og nødvendig ledd i den totale finansieringsløsningen. – Med disse leveransene har vi fått gode referanseanlegg i Kina, og vi bearbeider nå flere lignende prosjekter. Vi har også etablert et eget kontor i det kinesiske markedet, forteller Larsson.

GOD REFERANSE: Ordren på dette rensanlegget i Suzhou i Kina ble sikret med GIEK-garantier.

ÅPNET: Indonesias gjeld til GIEK betales nå punktlig. GIEK åpnet derfor i 2003 for nye garantier i Indonesia.

Forebygger tap og gjenvinner gjeld

GIEK arbeider aktivt med å forebygge tap på risikoutsatte engasjementer. Som i tidligere år oppsto det i 2003 misligholdssituasjoner i flere store saker. I mange av disse sakene ble det funnet løsninger, slik at erstatninger ble unngått. I andre er det fortsatt stor sannsynlighet for tap. GIEK foretok derfor relativt store tapsavsetninger i 2003.

I løpet av året ble det betalt ut erstatninger på nesten 79 millioner kroner. Dette utgjør en nedgang på 16 millioner kroner fra året før, da det var spesielt store erstatningsutbetalinger.

Brorparten av erstatningsutbetalingene i 2003 refererer seg til saker i Indonesia, Pakistan og Zimbabwe. Med de to første landene er det inngått avtaler om tilbakebetaling. Begge betaler punktlig, og vi regner med å gjenvinne det aller meste. Det mottas ingen betalinger fra Zimbabwe. Den politiske situasjonen i landet er fastlåst, og gjelden som bygges opp kan vise seg uhåndterlig når et nytt regime en gang i fremtiden overtar. Da er det ikke usannsynlig at deler av landets gjeld vil bli slettet.

Forhandlinger om restrukturering og sletting av gjeld når stater er debitor, foregår i den såkalte Parisklubben der Utenriksdepartementet tar avgjørelser på Norges vegne. GIEK bidrar med teknisk ekspertise i disse forhandlingene da det i all hovedsak er GIEK-garanterte lån som utgjør de norske fordringene. Ved sletting av gjeld forutsetter GIEK å motta kompensasjon.

Store fordringer på gammel gjeld

Gjennom årenes løp har det oppstått betydelige fordringer for GIEK. Totalt forvalter GIEK fordringer med en nominell verdi på 4,8 milliarder kroner. Mesteparten av dette er fordringer oppstått under gamle, nå ikke aktive, garantiordninger. I de operative ordningene har GIEK fordringer på 288 millioner kroner under Alminnelig ordning og 57 millioner kroner under U-landsordningen.

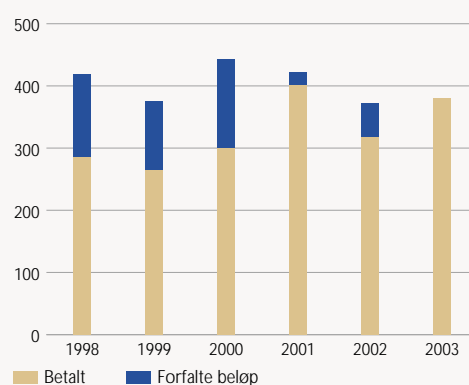
Hittil er 1,6 milliarder kroner ettergitt av Norge i forbindelse med Gjeldsplan mot år 2000. 11 land har fått redusert sin gjeld, flere av dem med nær 100 % av sitt utestående. Det er av stor viktighet at gjeldsettergivelsen skjer i nært samarbeid med andre kreditorer, slik at norske tiltak ikke bare kommer andre kreditorer til gode. Det internasjonale samarbeidet om ettergivelse av gjelden til de fattigste og mest gjeldstyngede landene (HIPC) koordineres av IMF.

Land som skal få slik gjeldsslette må blant annet binde seg til en reformpakke og konkrete sosiale tiltak.

Mer gjeldsettergivelse

I løpet av 2003 kom Parisklubben frem til et nytt omforent opplegg som i prinsippet åpner for gjeldsettergivelse også til land som ikke er HIPC-land, den såkalte Evian-approach. Konsekvensene av disse endringene for GIEKs virksomhet på noe sikt, er høyst usikre.

Innbetalinger under gjeldsavtaler – alle ordninger
NOK Mill.

Alle forfalte beløp i gjeldsavtalene ble betalt i 2003. I tillegg ble manglende betalinger fra 2002 også betalt i 2003. Gjeldsavtalene innebærer også at en del gjeld til de fattigste og mest gjeldstyngede land ble ettergitt i fjor. I tillegg til gjeldsavtalene har GIEK gamle fordringer på over 220 millioner kroner på tre land, som ikke betjenes.

Styrets beretning

GIEKs formål er å fremme norsk eksport og norske investeringer i utlandet gjennom utstedelse av garantier. Målsettingene er i stor grad blitt nådd. Styret anser at GIEKs rammevilkår i hovedsak er godt tilpasset den internasjonale konkurransesituasjonen.

Styret er godt fornøyd både med den store interessen for GIEKs produkter og den samlede garantivirksomheten. Norske eksportørers etterspørsel etter GIEKs tjenester var i god vekst, med en kraftig økning i antall søknader. Dette viser både at norske eksportører har behov for å risikodekke og finansiere sitt salg i utlandet, og at GIEK har produkter som er tilpasset dette behovet.

Eksportbedriftenes situasjon i 2003 var preget av stor usikkerhet på begynnelsen av året, med krig i Irak, fortsatt sterk krone og svak etterspørsel i flere viktige markeder. Betingelsene endret seg etter hvert markant, pga en klar reduksjon av rentenivå og kronkurs og et begynnende konjunkturoppsving, særlig i USA og Asia. Alt i alt kom norsk vareeksport i 2003 ut på samme nivå som i 2002.

Totalt medvirket GIEK og GIEK Kredittforsikring AS til en eksport på ca 18 milliarder kroner i 2003. Rundt halvparten av dette var knyttet til kortsiktige kreditter.

Samlet ansvar for tilsagn og poliser under alle ordninger var på 16,7 milliarder kroner ved årets utløp, en nedgang på 7,1 milliarder i forhold til 2002. Reduksjonen skyldes dels svekkelse av USD-kursen, men særlig bortfall av enkelte svært store tilsagn mot slutten av 2003. En overveiende del av lånene GIEK dekker er nominert i USD.

Internasjonalt samarbeid er en forutsetning for GIEKs virksomhet. Skal det være like og transparente internasjonale konkurranseforhold må garantivirksomheten foregå ut fra aksepterte felles regler. GIEK har også i 2003 deltatt aktivt i arbeidet til OECDs eksportkredittgruppe, Berne Unionen, Parisklubben og andre internasjonale fora med tilknytning til garantivirksomhet. I tråd med OECDs bestemmelser innførte GIEK nye rapporteringsregler om miljø i 2003.

GIEKs rammevilkår

Norske myndigheters politikk for gjeldsettergivelse er gitt i Gjeldsplan mot år 2000. I tråd med denne planen vil gjeldsettergivelse gis når debitorland har inngått avtale i den såkalte Parisklubben. Enkelte land oppnår 100 prosent ettergivelse, og får en god sjanse til å gjenopprette et forhold til leverandører og finansinstitusjoner. Gjeldsettergivelsen i Parisklubben har etter hvert fått større preg av

bistand, og kreditorinteressene er blitt tillagt mindre vekt. Myndighetene arbeider nå med en utvidet gjeldsplan som gjenspeiler dette. Dersom denne kan komme til å omfatte fordringer under de operative ordningene, vil det være av betydning for GIEKs garantigivning generelt at finansieringen er klargjort på forhånd. Styret har lagt og legger til grunn at GIEK blir kompensert for gjeldsettergivelse bestemt av myndighetene.

I saker med kommersiell risiko er GIEK pålagt å søke medvirkning fra aktører i det private finansmarkedet. Store internasjonale banker har i denne sammenheng blitt stadig viktigere samarbeidspartnere både for norske bedrifter og GIEK.

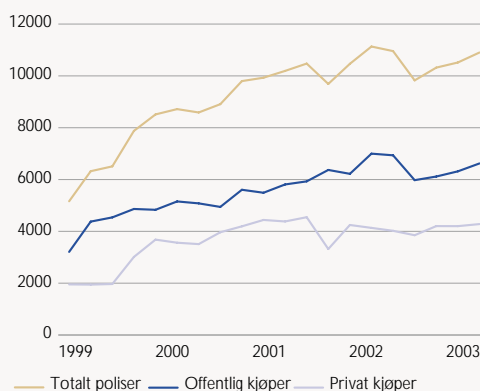
GIEK har i forståelse med NHD vurdert utkontraktering av GIEKs administrasjon til Eksportfinans. På bakgrunn av vurderingene, der habilitetskonflikter var et sentralt punkt, kom Regjeringen til at utkontraktering ikke var ønskelig.

Styret har gått inn for å utvide dekningsområdet ved å tillate at også finansiering av faste installasjoner i Nordsjøen kan dekkes av GIEKs garantier. Disse forslagene er foreløpig ikke tatt til følge.

GIEK har nå to operative ordninger etter at SUS/ Baltikum-ordningen ble avsluttet pr 31.12.2002, Alminnelig ordning og U-landsordningen.

Utestående garantiansvar

NOK Mrd.

Det samlede garantiansvaret lå på omtrent samme nivå i 2003 som i 2002.

Alminnelig garantiordning

Det samlede resultatet for Alminnelig ordning var 110 millioner kroner, en forbedring på 48 millioner kroner i forhold til året før. Driftsresultatet viste en fremgang på 33 millioner kroner. Dette skyldes i første rekke høyere premieinntekter. Finansinntektene økte som følge av redusert kurstap og til tross for et lavere rentenivå. Styret er godt fornøyd med årets resultat.

Antall nye søknader under Alminnelig ordning økte sterkt, mens søknadsvolumet steg mer moderat. Volumet pr søknad gikk derfor ned. Reduksjonen i volum pr søknad kan i hovedsak tilskrives nedgangen i eksporten av norske skip. Den sterke søknadsveksten viser, etter styrets oppfatning, at GIEKs produkter er konkurransedyktige i markedet.

I likhet med utviklingen i søknadsmassen økte også tilsagnene betydelig i antall, mens de gikk ned i volum pr sak. Samlet ble det gitt tilsagn for 6,4 milliarder kroner, mot 8 milliarder kroner i 2002.

Flere svært store tilsagn falt bort på slutten av 2003, og gjeldende tilsagnsvolum var ved årsskiftet atskillig lavere enn ved utgangen av 2002. Mange av tilsagnene ble også poliser. I alt ble det utstedt 114 poliser i 2003, 52 prosent flere enn året før. Gjennomsnittstørrelsen pr nye polise ble imidlertid redusert, på linje med utviklingen i søknads- og tilsagnsmassen. De mange nye polisene bidro til at premieinntektene steg betydelig i løpet av året.

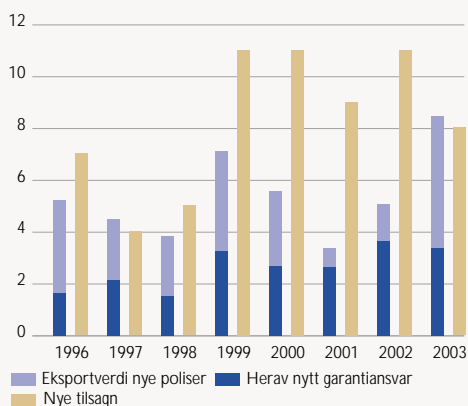
Samlet utestående ansvar under løpende poliser var på 10,9 milliarder kroner ved årsskiftet, på samme nivå som ved slutten av 2002.

Med den lavere tilsagnsmassen ble rammeutnyttelsen redusert i 2003. Styret vil i denne forbindelse peke på at det også tidligere har vært store svingninger i tilsagnsvolumet – og dermed i rammeutnyttelsen. Noen få enkeltsaker kan fort slå ut på både rammeutnyttelsen og totalinntrykket av GIEKs engasjementer.

Tapsavsetningene ble økt i 2003, særlig for kommersiell risiko. Blant annet er det avsatt et større beløp for et teleprosjekt i Mexico hvor det er mislighold. GIEK har bygget opp et eget tapsavsetningsfond for Alminnelig garantiordning siden 1994, da ordningen ble etablert uten tilskudd. Fondet fremgår av balanseregnskapet som summen av egenkapitalen og tapsavsetninger. Fondet økte fra 709 millioner kroner pr 31/12-2002 til 857 millioner kroner pr 31/12-2003. Egenkapitalen var positiv hele året og ved årsslutt lå den på 150 millioner kroner, 110 millioner kroner mer enn på samme tidspunkt året før. Fondets midler tilsvarer 7,3 prosent av utestående ansvar. Etter styrets oppfatning utgjør dette en tilstrekkelig avsetning.

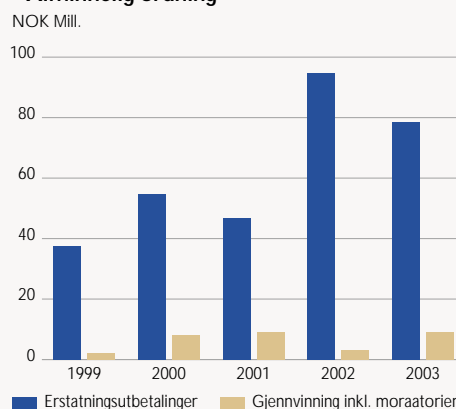
Erstatningsutbetalingene i 2003 var i all hovedsak relatert til politisk risiko på tre land, Indonesia, Pakistan og Zimbabwe. Når det gjelder Indonesia og Pakistan er det inngått internasjonale gjeldsavtaler, såkalte moratorieavtaler,

Eksportverdi nye tilsagn og nye poliser
NOK Mrd.

Det ble utstedt garantitilsagn for 8 mrd. kroner i 2003, mot 11 mrd. i foregående år. Eksportverdien av poliser utstedt i 2003 var på 8,5 mrd. kroner, hvorav GIEKs ansvar utgjorde 3,4 mrd.

Erstatningsutbetalinger og gjenvinning
– Alminnelig ordning

Erstatningsutbetalingene falt fra 2002 til 2003. Innbetalinger fra Indonesia og Pakistan bidro til at gjenvinningene samtidig økte markant.

og begge landene betaler i henhold til den nye forfallsplanen. Dette bidro til at det i 2003 ble åpnet igjen for nye garantier for kontrakter i Indonesia. For Zimbabwe er utsiktene usikre, og GIEK forventer noe tap på sine engasjementer der. Styret legger stor vekt på gjenvinningsarbeidet, og ikke minst en tett oppfølging av mislighold for å forebygge tap.

Midlene i det foran nevnte tapsfond er plassert i norske kroner, mens en stor del av de kredittene GIEK dekker er nominert i amerikanske dollar. Ved kursendringer vil dette kunne gi betydelige endringer i GIEKs reelle ansvar. Det er styrets oppfatning at valutarisikoen i fondet bør reduseres. Styret ser en utvikling der også euro vil bli mer benyttet. GIEK søkte derfor i 2003 om tillatelse til å opprette valuta-konto med tanke på å redusere valutarisikoen.

U-landsordningen

U-landsordningen hadde et driftsresultat på 23 millioner kroner og et årsresultat på 30 millioner kroner i 2003.

Garantirammen for U-landsordningen er på 1,5 milliarder kroner, fastsatt av Stortinget. Rammen har i de senere årene vært fullt utnyttet, slik at GIEK ikke har kunnet ta imot nye søknader til større prosjekter under denne ordningen. Bortfall av et større vannkraftprosjekt i Uganda frigjorde kapasitet sommeren 2003, med et stort antall nye søknader som resultat.

GIEK mottok 16 søknader i løpet av høsten 2003, og fem nye saker er ferdigbehandlet.

Søknadsmassen er nå så stor at det ikke vil være rom for alle de nye søknadene under garantirammen. Styret mener rammen bør utvides, og tapsfondet bør tilføres nye midler slik som forutsatt ved ordningens opprettelse.

Ordningens tapsfond, som opprinnelig var på 300 millioner kroner, sto i 277 millioner ved utgangen av året. Det ble trukket 9 millioner kroner av dette fondet i 2003. Tapsfondet føres ikke i ordningens balanse. Uten tapsfondet er egenkapitalen negativ. På bakgrunn av den store interessen for u-landsordningen, foreslo GIEK å overføre rammen fra SUS/Baltikum-ordningen samt de oppsparte premieinntektene. Dette fikk ikke gjennomslag.

SUS/Baltikum-ordningen

SUS/Baltikum-ordningen hadde et driftsresultat på 12 millioner kroner, og et årsresultat på 20 millioner kroner i 2003.

Ordningen ble avviklet 31/12-2002. Samlet garantiansvar for tidligere gitte garantier under SUS/Baltikum-ordningen

utgjorde 393 millioner kroner ved utgangen av 2003. Bakgrunnen for avviklingen var den bedrede risikoen i Russland. Det har ikke vært erstatninger i året som gikk. De regnskapsførte erstatningskostnadene på 8,3 millioner kroner refererer seg til omkostninger og endringer i avsetninger.

I forbindelse med avviklingen av ordningen besluttet Nærings- og Handelsdepartementet å overføre 88 millioner kroner til statskassen i 2004. Eventuelle erstatninger utover resterende likviditet vil måtte bli finansiert av statskassen.

Gammel portefølje

Gammel portefølje hadde et samlet driftsresultat på 368 millioner kroner i 2003. Årsresultatet ble på 23 millioner kroner etter overføring av 340 millioner kroner til statskassen.

Gammel portefølje består av flere eldre ordninger hvor det ikke lenger utstedes garantier. Virksomheten under disse ordningene dreier seg hovedsakelig om å inndrive utestående fordringer gjennom Parisklubben, der GIEK bistår Utenriksdepartementet i forhandlingene. Disse ordningene forvalter totalt fordringer på 4,3 milliarder kroner. Fordringsmassen reduseres som følge av tilbakebetalinger og sletting av gjeld gjennom myndighetenes Gjeldsplan mot år 2000. Overføringene til staten vil derfor avta.

Vilkårene for gjeldsavtalene er kompliserte og i stadig endring, og den administrative byrden er ikke ubetydelig.

GIEK Kredittforsikring AS

GIEKs heleide datterselskap GIEK Kredittforsikring AS (GK) tilbyr kredittforsikringer med løpetid på under to år. Det forsikrer fordringer på både utenlandske og norske kjøpere, og opererer som en kommersiell aktør i markedet. Selskapet har som hovedformål å tilby risikoavdekking til små og mellomstore eksportbedrifter. Denne gruppen utgjorde over 80 prosent av kundemassen i 2003. Andelen er stabil.

Antall aktører på dette markedet i Norge ble redusert fra fire til tre i løpet av året. Styret vil peke på at GK med dette blir en enda viktigere bidragsyter til å opprettholde konkurransen i dette markedet.

GIEK Kredittforsikring AS mer enn fordoblet driftsresultatet i 2003, til 16,5 millioner kroner. Årsresultatet ble på 2,67 millioner kroner. Av dette ble det utbetalt et utbytte på 2 millioner kroner. Resultatene i dette tredje driftsåret anses tilfredsstillende.

De vanskelige konjunktorene for norske eksportører bedret seg noe i 2003. Forsikret volum i GK økte med 13

STYRET I GIEK: Fra venstre: Bjørn Kaldhol, styrets leder, Rita Lekang, Sandra Riise, Thor Listau, Gisèle Marchand, Marianne Kartum og Otto Søberg.

prosent. Erstatningskravene gikk meget kraftig ned i løpet av 2003, og erstatningskostnaden er nå på et normalt nivå.

Risiko utenfor OECD-området – såkalt non marketable risk – blir reforsikret av GIEK. Reforsikringen ga rundt 8 millioner i inntekter til GIEK og 5,9 i netto erstatninger.

Organisasjon

Etter utløpt oppnevningssperiode fratradte Harald Arnekværn som styreleder og Anne-Britt Evensen Norum som styrets nestleder fra 31.3.2003. Styremedlemmet Atle Brynestad gikk ut av styret fra samme tidspunkt, også han etter utløpt oppnevningssperiode.

Bjørn Kaldhol ble gjenoppnevnt og utnevnt til styrets leder. Som nye medlemmer ble Marianne Kartum, Gisèle Marchand og Otto Søberg oppnevnt for perioden frem til 31.12.2006. I det nye styret er fire av styrets syv medlemmer kvinner.

Det ble avholdt i alt 11 styremøter i 2003.

Ved årsskiftet hadde GIEK 38 medarbeidere, 19 kvinner og 19 menn, med til sammen 37,2 årsverk.

Sykefraværet var på 7,4 prosent i 2003. GIEK hadde i løpet av året 3 langtidssykemeldinger. Ser man bort fra langtidssykefraværet ble prosenten 4,0.

GIEK bestreber seg på å ta miljøhensyn både i forhold til egen drift og i forhold til behandlingen av garantiasakene. GIEKs miljøregler ble i 2003 oppgradert med et nytt regel-

sett, som er tilpasset OECDs nye miljøretningslinjer. Alle garantiasaker blir kategorisert i en av tre klasser etter antatt miljøpåvirkning.

De totale administrasjons- og driftskostnadene var 33,4 millioner kroner, 0,6 millioner kroner mer enn i året før. Kostnadene ligger innenfor budsjett. Styret vil i denne forbindelse peke på at sluttoppgjøret for et nytt saksbehandler- og økonomisystem vil bli belastet GIEKs 2004-budsjett. Dette systemet ble satt i drift i starten av 2004 etter tre år med krevende utviklingsarbeid. Det har vært betydelige forsinkelser med idriftssettingen, men bare mindre kostnadsoverskridelser. Styret gir honnør til medarbeidernes innsats over lang tid med å få det nye systemet på plass.

Utsiktene fremover

Styret er opptatt av at GIEK forblir et effektivt virkemiddel som sikrer norske bedrifter konkurransedyktige tilbud om risikoavdekning og finansiering i sine eksportforretninger.

Norsk eksportvirksomhet forandrer karakter som følge av globalisering og utflytting. Nye finansieringsløsninger og transnasjonale leveringer stiller krav til GIEKs evne til å tilpasse seg. Styrets strategi videre er å satse på kjernevirksomheten, styrke GIEK i rollen som en pålitelig og fleksibel medspiller for bedrifter og banker og øke innsatsen for å spre kunnskap om tilbudene blant potensielle brukere.

31. desember 2003

Oslo, 18. mars 2004

Bjørn Kaldhol (leder)

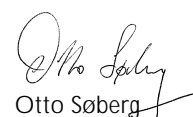

Marianne Kartum

Rita Lekang

Thor Listau

Gisèle Marchand

Sandra Riise

Otto Søberg

RESULTATREGNSKAP

(Tusen kroner)	Note	Alminnelig garantiordning		Gammel Portefølje		SUS-Baltikum		U-landsordningen	
		2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Driftsinntekter									
Opptjent premie	1	136 818	110 420	13 568	16 241	11 909	15 361	3 984	4 697
Moratorieinntekt	4	60 528	73 403	216 915	604 188	1 931	3 302	7 458	18 057
Netto gjenvinning (ekskl. moratorier)		3 410	2 958	-30	9 604	-1 138	-1 900	-	-
Netto andre inntekter		5	1 512	-	2	-	-	-	-
Sum driftsinntekter		200 761	188 293	230 453	630 033	12 702	16 765	11 442	22 755
Driftsutgifter									
Påløpne erstatningskostnader	2	-92 087	-87 278	130 985	-193 460	-8 388	9 410	-11 066	-7 301
Endring tapsavsetning (garantiansvar)	6	-5 491	-33 124	14 078	-31 078	9 570	56 240	24 697	17 766
Administrasjonskostnader	7	-14 682	-12 409	-7 923	-8 582	-2 030	-3 076	-2 297	-2 600
Sum driftsutgifter		-112 260	-132 811	137 140	-233 120	-848	62 574	11 334	7 865
Driftsresultat		88 501	55 482	367 593	396 913	11 854	79 339	22 776	30 619
Renteinntekter									
Renteinntekter		25 258	35 732	23 443	40 738	6 792	8 735	152	156
Realisert kurstap/gevinst		1 047	-338	-113	422	36	-78	-508	-44
Moratorie beregnet kurstap/gevinst	3	-4 585	-29 177	-28 447	-348 208	-2 882	-24 076	-1 608	-14 733
Andre finansposter		1 991	1 981	-4	-9	-	-2	-	-1
Sum finansposter		23 711	8 198	-5 121	-307 058	3 946	-15 421	-1 964	-14 622
Offentlig tilskudd/overførsel til staten	8	-2 000	-2 000	-339 600	-405 400	4 671	17 895	9 000	11 341
Periodens resultat		110 212	61 680	22 872	-315 544	20 471	81 813	29 812	27 338

BALANSEREGNSKAP

(Tusen kroner)	Note	Alminnelig garantiordning		Gammel Portefølje		SUS-Baltikum		U-landsordningen	
		2003	2002	2003	2002	2003	2002	2003	2002
Finansielle eiendeler									
Aksjer i GK A/S	9	35 000	35 000	-	-	-	-	-	-
Kasse, bank og postgiro		647 057	557 555	725 549	739 332	156 720	153 040	558	1 884
Sum finansielle eiendeler		682 057	592 555	725 549	739 332	156 720	153 040	558	1 884
Fordringer utlandet									
Fordringer erstatningsutbetaling	2	109 430	99 849	556 047	627 326	49 742	49 762	961	941
Erstatningsavsetning (av fordringer)	2	-66 907	-65 741	-282 692	-334 479	-49 742	-49 762	-355	-346
Fordringer moratorieavtaler	4	178 827	128 853	3 778 072	4 228 568	78 971	85 391	56 015	52 252
Erst.avsetning (av moratorie)	2	-47 587	-34 963	-524 775	-636 454	-8 687	-12 809	-16 804	-15 676
Sum fordringer utlandet		173 763	127 998	3 526 652	3 884 961	70 284	72 582	39 817	37 171
Tilgode hos norske eksportører		302	-9 626	-	-7	-	-	-	-
Andre fordringer		1 972	-743	-1 596	7	-	140	-	-
Sum eiendeler		858 094	710 184	4 250 605	4 624 293	227 004	225 762	40 375	39 055
Egenkapital									
Egenkapital 01.01		39 767	-21 913	2 243 951	2 559 495	189 885	108 073	-59 852	-87 190
Årets resultat		110 212	61 680	22 872	-315 544	20 471	81 812	29 812	27 338
Sum egenkapital	10	149 979	39 767	2 266 823	2 243 951	210 356	189 885	-30 040	-59 852
Tapsavsetning for gar.ansvar	6	707 337	669 569	142 682	160 244	16 648	35 877	70 415	98 897
Gjeld									
Gjeldsplan, rest til avregning	5	-	-	1 841 100	2 220 098	-	-	-	-
Annen gjeld		778	848	-	-	-	-	-	10
Sum gjeld		778	848	1 841 100	2 220 098	-	-	-	10
Sum gjeld og egenkapital		858 094	710 184	4 250 605	4 624 293	227 004	225 762	40 375	39 055

31. desember 2003

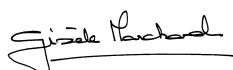
Oslo, 18. mars 2004

Bjørn Kaldhol (leder)

Marianne Kartum

Rita Lekang

Thor Listau

Gisèle Marchand

Sandra Riise

Otto Søberg

NOTER TIL REGNSKAPET

GENERELLE REGNSKAPSPRINSIPPER

Regnskapet viser GIEKs fire virksomhetsområder.

GIEK har ikke valutakonti og fører ikke valutaregnskap. Alle valuta-transaksjoner veksles om til norske kroner etter transaksjonsdagens kurs. Ved verdifastsettelse av valutafordringer i moratorieavtaler og andre avtaler benyttes dagskursprinsippet.

Inntekter og kostnader registreres når de er opptjent eller påløper, med unntak av administrasjonskostnadene som registreres etter kontantprinsippet. Fremtidige tap på fordringer og garantiansvar estimeres og avsetning resultatføres. Metode for beregning av avsetninger beskrives i note til den enkelte avsetning. Det er forutsatt delvis kompensasjon for gjeldsslette som foretas av departementet.

Som forberedelse til nytt datasystem, ble det i 2003 gjort noen endringer i konto- og oppstillingsplanen. Dette gjelder først og fremst moratorieinntekter og erstatningskostnader. I regnskapet per 31.12.03 er sammenligningstallene for 2002 satt opp i samsvar med den nye oppstillingsplanen.

1) PREMIE

Inntekter som gjelder flere regnskapsperioder periodiseres i henhold til resterende garantiansvar slik at det blir forholdsmessig mest inntekt når garantien er ny og har høyest ansvar. Valutakursavvik mellom fakturering og innbetaling av premie er ført som realisert kurstap/gevinst.

2) ERSTATNINGSKOSTNAD OG ERSTATNINGS-AVSETNING AV FORDRINGER

Ved utbetaling av erstatning overtar GIEK eksportørs fordring på debitor. Fordringen føres i balansen.

Erstatningsavsetning er den del av fordringen som antas ikke lar seg gjenvinne på regnskapsavslutningstidspunktet. Tapspotensialet i fordringsmassen estimeres med sjablonsatser for landgruppe og erstatningsårsak med mulighet for manuell overstyring. Som erstatningskostnad føres endring i fordring og erstatningsavsetning fra forrige periode. Endringer skyldes bla. at GIEK:

- Utbetaler og gjenvinner både i nye og gamle saker.
- Foretar avskrivninger av fordringer.
- Overfører fordringer til moratorieavtaler.
- Endrer vår vurdering av tapspotensialet i konkrete saker eller generelt for land/landgrupper.

Avsetning for kjente mislighold og erstatningskrav som ennå ikke er utbetalt, gjøres som en del av tapsavsetningen, se note 6.

3) UREALISERT KURSGEVINST OG KURSTAP MORATORIE

Deler av moratoriefordringene løper i USD og CHF. Fordringene føres etter dagskursprinsippet. Endring i fordringenes verdi på grunn av endret valutakurs i året bokføres som urealisert kursgevinst eller tap. Realisert kursgevinst/tap bokføres som inntekter i moratorieavtaler, se note 4.

4) INNTEKTER OG FORDRINGER I MORATORIEAVTALE

Moratorieavtaler er gjeldsnedbetalingsavtaler med 21 land på bakgrunn av internasjonalt kreditorsamarbeid gjennom Parisklubben. Fordringene har oppstått som følge av erstatningsutbetalinger grunnet politisk risiko. Nye avtalers hovedstol inntektsføres i sin helhet idet avtalen inngås, med unntak av fremtidige forfall som inntektsføres ved erstatningstidspunkt. For øvrig påvirkes inntekten av endringer i løpende avtaler, som påløpt avtalerente, innbetaling av morarente, konsolidering av avtaler, gjeldsettergivelse, realisert kursgevinst/tap og flytende rente.

Det blir gjort erstatningsavsetning for den del av moratoriefordringene som antas ikke lar seg gjenvinne på regnskapsavslutningstidspunktet. Metode for å estimere tapet er beskrevet i note 2 og endringer i avsetningen inngår som erstatningskostnad. GIEK har forutsatt delvis refusjon av pålagt gjeldsslette fra statskassen. For Gammel portefølje skjer refusjonen som hovedregel ved motregning mot Gjeldsplanen, se note 5.

5) GJELDSPLANEN

Den norske gjeldsplanen ble vedtatt av Stortinget i desember 1998 sammen med statsbudsjettet for 1999. Gjeldsplanen medfører at GIEKs fordringer mot visse land kan ettergis uten nye bevilgninger ved avregning mot et rammebeløp.

Gjeldsplanen er utnyttet slik i 2003 (TNOK):

	Alm. ordning	Gml. særordning
Rest ramme for Gjeldsplanen 01.01	975.055	1.245.043
Justering av gjeldsplanens ramme		-51.300
Korrigert gjeldsslette til		
Guinea fra des. 2002		+31.501
Gjeldsslette til Senegal		-26.669
Gjeldsslette til Benin		-204.810
Gjeldsslette til Gambia		-65.357
Gjeldsslette til Ghana		-58.578
Gjeldsslette til D.R. Congo	-3.785	
Rest ramme for gjeldsplanen 31.12	971.270	869.830

6) TAPSAVSETNING

Tapsavsetningen har som mål å dekke fremtidige tap i garanti-ansvaret. Tapsavsetningen settes lik estimert fremtidig tap etter egen beregningsmetode. Beregningsmetoden bygger på sjablonsatser som varierer i henhold til gjenværende kredittid, kjøpertype og land-gruppe. Landgruppene er basert på OECDs landklassifiseringssystem. Endringer i avsetningen skyldes både at garantiansvaret endres og at risikoen for tap jevnlig revurderes for land/enkelt saker. Tradisjonell erstatningsavsetning for kjente mislighold som ennå ikke er erstattet, er inkludert i denne avsetningen. Det gjøres ikke avsetninger for garantitilsagn. Alle beløp med garantiansvar i valuta er omregnet til NOK etter valutakurs fastsatt ved Stortingets budsjettvedtak for regnskapsåret i november året før.

Tapsavsetningen består av forskuddsbetalte premier og avsetninger over resultatregnskapet. Utviklingen i disse postene for Alminnelig garantiordning er vist i tabellen nedenfor i 1000 NOK:

Alminnelig garantiordning	2003	2002	Endring
Forskuddsbetalte premier per 31.12.	354.947	322.670	32.277
Økt tapsavsetning i resultatregnskapet i året	5.491	33.124	-27.633
Akkumulert øking over resultatregnskapet tidligere år	346.899	313.775	33.124
Tapsavsetning i balanseregnskapet per 31.12	707.337	669.569	37.768

7) ANDEL ADMINISTRASJONSKOSTNADER

GIEKs utbetalte administrasjonskostnader fordeles mellom virksomhetsområdene og andre ordninger som GIEK administrerer etter en fordelingsnøkkel som fastsettes årlig, og som skal gjenspeile underliggende arbeidsbelastning.

8) OFFENTLIG TILSKUDD / OVERFØRING TIL STATEN

Alminnelig garantiordning viderebetaler mottatt utbytte fra GIEK Kredittforsikring AS på MNOK 2 til NHD.

Gammel portefølje innbetaler årlig til statskassen det beløp som Stortinget beslutter. Fra år 1999 er akkumulerte overføringer på MNOK 2.763.

Bare SUS-Baltikum ordningen mottar premietilskudd. Tilskuddet bevilges av Stortinget. Summen av premietilskuddet og premien fra eksportøren skal dekke risikoen i hver garantisak. For U-landsordningen gjelder tilskuddet likviditetstilførsel ved behov.

9) AKSJER I GIEK KREDITTFORSIKRING AS

GIEK har aksjer i det heleide datterselskapet GIEK Kredittforsikring AS (GK) fra 01.01.01. Aksjene er verdsatt til MNOK 35, tilsvarende egenkapitalen i GK ved oppstart. Da aksjene ikke medførte noen kostnad for Alminnelig garantiordning, ble beløpet ført som egenkapitaltilskudd i 2001.

Selskap	GIEK Kredittforsikring AS
Antall aksjer	15.000
Pålydende	1.000
Bokført verdi 31.12.03	35.000.000
Eierandel	100%

10) EGENKAPITAL

Egenkapitalen utgjøres av akkumulert resultat, inklusive overføringer til og fra statskassen. U-landsordningen har i tillegg et tapsfond på MNOK 277 (opprinnelig MNOK 300) som forvaltes og regnskapsføres av NHD.

Nøkkeltall over særordninger

Tall i tusen NOK	U-landsordningen	
	2003	2002
I løpet av året		
Nye søknader	877 200	76 400
Nye tilsagn	490 200	219 400
Økning i garantiansvar	2 800	10 700
Premieinntekt	3 984	4 697
Erstatningskostnad	11 066	7 301
Driftsresultat	22 776	30 619
Årsresultat	29 812	27 338
Ved utgangen av året		
Utestående tilsagn	490 200	782 100
Utestående poliseansvar	545 900	741 100
Estimert tap poliseansvar (tapsavsetning)	70 415	98 897
Utestående fordringer	56 976	53 193
Estimert tap fordring (erstatningsavsetning)	17 159	16 022

Nøkkeltall Gamle særordninger

Tall i tusen NOK	Gammel Alm. ordning	Gamle ordninger	SUS/Baltikum 1994–1998	SUS/Baltikum 1999–2002
I løpet av året – 2003				
Premieinntekt	13 542	26 776	6 977	4 932
Renteinntekt	19 243	4 200	2 141	152
Moratorieinntekt	144 166	72 749	1 931	0
Kurstap	8 448	20 112	2 904	-59
Erstatningskostnad	15 181	-146 166	8 388	0
Administrasjonskostnad	4 261	3 662	711	1 320
Driftsresultat	151 861	215 732	6 964	4 890
Tilbakeført statskassen	280 000	59 600	0	-4 671
Ved utgangen av året				
Utestående poliseansvar				
Estimert tap poliseansvar (tapsavsetning)	141 607	1 074	5 138	11 510
Utestående fordringer	2 489 976	1 844 142	128 713	0
Estimert tap fordring (erstatningsavsetning)	284 322	523 144	58 429	0

Styret i GIEK

Bjørn Kaldhol, styrets leder

Tidligere adm. direktør i TFDS, Troms Fylkes Dampskipselskap. Styreleder i Universitetssykehuset i Nord-Norge HF. Diverse styreverv i norske selskaper og institusjoner.

Marianne Kartum

Advokat i advokatfirma Vogt & Wiig Trondheim AS.

Rita Lekang

LO-sekretær, Landsorganisasjonen i Norge. Diverse styreverv, blant annet styremedlem i Odin Forvaltning AS.

Thor Listau

Organisasjonsdirektør i Cermaq. Fiskeriminister 1981–1985. Stortingsrepresentant 1973–1985.

Gisèle Marchand

Adm. direktør i Statens Pensjonskasse. Tidligere adm. direktør i Bates-gruppen. Har hatt diverse lederstillinger i DnB. Styremedlem i Norske Skog.

Sandra Riise

Adm. direktør i Norges Autoriserte Regnskapsføreres Forening. Tidligere rådmann i Andenes.

Otto Søberg

Driver eget konsulentfirma. Tidligere visekonsernsjef i Bravida. Tidligere har han også hatt flere lederstillinger i Kværner.

GIEKs ledelse

Administrerende direktør

Erling Naper

Viseadm. direktør

Edvard Stang

Garantiavdelingen:

Avd. dir. Øyvind Ajer

Vurdering av risiko knyttet til enkeltleveranser, eksportørs gjennomføringsevne, markedsmessige og teknologiske forhold og verdien av evt. sikkerheter.

Internasjonale forhold, strategi og utvikling:

Avd. dir. Johan E. Mowinckel

Strategi, internasjonalt samarbeid, bank- og landvurderinger, informasjon og styresekretariat.

Økonomi- og administrasjonsavdelingen:

Avd. dir. Inger Johanne Bjørnstad

Personal, budsjett, regnskap, moratorier, samt generelle administrative oppgaver.

Juridisk avdeling:

Avd. dir. Lully C. Heje

Erstatninger, gjennvinninger, utvikling av polisevilkår, dokumentasjon, avtaleinngåelser, depot, juridisk rådgivning.

www.giek.no

GIEK **GARANTI-INSTITUTTET
FOR EKSPORTKREDITT**

Dronning Maudsgate 15, 0250 Oslo. Postboks 1763 Vika, 0122 Oslo.
Telefon +47 22 87 62 00. Telefaks +47 22 83 24 45.
giek@giek.no www.giek.no